

QÜESTIONS DE VIDA CRISTIANA. Nº250, any 2015, pp.152-154.

Fundació Joan Maragall / Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Agustí Colomer:

JOSEP OTÓN, *La mística de la Palabra*, «El Pozo de Siquem», 333, Sal Terrae, Santander; 2014, 200 ps.

Josep Otón (Barcelona, 1963) és doctor en història, catedràtic de secundària i professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Tres són els seus principals àmbits de reflexió: el pensament de la filòsofa francesa Simone Weil, sobre el qual ha publicat diverses obres com ara *Simone Weil: el silenci de Déu* (Fragmenta, 2008); el diàleg fe-cultura, amb treballs significatius com *El reencantament postmodern* (Cruilla, 2012), Premi Joan Maragall 2011; i els estudis sobre l'espiritualitat, com és el cas de *Vigías del abismo. Experiencia mística y pensamiento contemporáneo* (Sal Terrae, 2001). En aquesta mateixa línia de reflexió veu ara la llum *La mística de la Palabra*, un conjunt de reflexions breus en les quals confronta l'experiència humana als ulls de la Paraula de Déu.

L'experiència cristiana es caracteritza per la conjuminació de dues realitats aparentment excloents: la transcendència divina i la immanència humana. Aquesta paradoxa és la que serveix de fil conductor de *La mística de la Palabra*. Josep Otón acostuma a acarar mots en els títols de les seves reflexions (*La astucia y la sencillez, El precio y el valor, La verdad y lo verdadero, Inocencia e ingenuidad, El humilde y el humillado, Lo espontáneo y lo improvisado, Productividad y fecundidad, Miopía y presbicia...*). Sovint ens fa veure que allò que pareix similar és diferent i allò que sembla antitètic és complementari: «la imagen del sepulcro de Cristo adquiere un significado muy especial. Allí donde todos los convencionalismos indican que hay impureza -el cadáver de un ajusticiado-, se manifiesta la máxima pureza -la resurrección- y, en vez de estar cerrado a cal y canto para no contaminar, se abre al mundo para irradiar vida». El llibre ens força a discernir, a captar eixe caràcter paradoxal del cristianisme. La paradoxa cristiana no és un mer artifici literari, sinó, més aïna, la constatació de la realitat polifònica del món, de les llums i de les ombres, una invitació a exercir la llibertat per a donar un sentit a la vida des del signe de la creu.

Josep Otón està familiaritzat amb la lectura de la Bíblia i això es deixa sentir en l'obra. En ocasions, el tema objecte de reflexió naix directament d'alguna narració bíblica. En altres casos, els temes emergeixen des de situacions quotidianes. L'esperit que anima les planes del llibre és convidar-nos a la lectura de la Paraula. I l'autor ens incita a fer-ho d'una manera suggerent. Les seues reflexions, expressades en un llenguatge clar i directe, tenen al meu parer dues virtuts. D'una banda, mostren la riquesa dels passatges de la Bíblia, fan que ens adonem d'aspectes que ens havien passat desapercebuts. En eixe sentit, podem dir que Otón espigola els textos a la recerca de petites perles amagades. D'altra banda, l'autor no ignora la dificultat del diàleg amb la Paraula en la mesura que Déu ens parla a través d'el·lipsis: «¿Por qué Dios nos habla a través de elipsis? No todo está explicado. No todo encaja en nuestra lógica. No todo es fácil de entender. El texto está escrito, pero requiere nuestra complicidad para construir su significado. Tal vez, si el mensaje fuera completamente explícito, limitaría nuestra libertad. De ahí que, quizás, Dios opte por sugerir sin acabar de demostrar ni imponer».